חייב בכולן האי לא עשה חבורה היכי דמי

לאו כגון שהכהו על ידו וסופו לחזור וקתני

חייב בכולן אמרי הכא במאי עסקינן כגון

שחירשו ולא עשה בו חבורה יוהאמר רבה

החורש את אביו נהרג לפי שאי אפשר

לחרישה בלא חבורה מיפתא דדמא נפלה

ליה באודניה אלא הכא במאי עסקינן כגון

שגילחו גילחו מהדר הדר יוהיינו בעיין אמרי

הכא במאי עסקינן יכגון שסכו יינשא דלא

הדר צער דאית ליה קרמופני ברישיה וצווחי

מהנהו קרמופני ריפוי דבעיא אסויי שבת

דהוה מרקיד בי כובי דבעיא מחוי גוני ארישא

ולא מחוי מהנהו קרטופני בושת אין לך בושת

גדול מזה ומילתא דבעיא ליה לרבה פשימא

ליה לאביי להך גיסא ולרבא להך גיסא

דאתמר מהכהו על ידו וצמתה וסופה לחזור אביי אמר נותן לו שבת גדולה ושבת קטנה

ורבא אמר יאינו נותן לו אלא דמי שבתו

שבכל יום ויום איתמר הקומע יד עבד עברי

של חבירו אביי אמר נותן לו שבת גדולה

לעבד ∘ ושבת קטנה לרב רבא אמר ההכל

ינתן לעבד וילקח בהן קרקע והרב אוכל פירות יפשיטא פיחת אצל עצמו ואצל רבו

לא פיחת היכי דמי דפסקיה לריש אוניה או

לריש נחיריה הכל לעצמו פיחת אצל רבו

פלוגתא דאביי ורבא: בושת הכל לפי

המבייש והמתבייש: מני מתניתין לא רבי

מאיר ולא ר' יהודה אלא ר' שמעון היא

דתנן וכולן רואין אותן כאילו הם בני חורין

שירדו מנכסיהם שהן בני אברהם יצחק ויעקב דברי ר' מאיר ר' יהודה אומר הגדול

לפי גודלו והקמן לפי קמנו רבי שמעון אומר

עשירים ∘רואין אותן כאילו הם בני חורין

שירדו מנכסיהם עניים כפחותין שבהן 🕫 מני

ָרשתא) אי רבי מאיר מתניתין קתני הכל ִּיִּרָ

לפי המבייש והמתבייש ורבי מאיר כולהו

בהדי הדדי נינהו ואי ר' יהודה מתניתין

לו א מיי פ״ה מהלכום

לאוין ריט טוש"ע י"ד סימן

לחוץ נים טושים ייד טינון רמא סעיף ב: לו ב ג מיי פ"ב מהלכות

חובל ומזיח הלכה ד

סימן תכ סעיף יב: לח ד מיי׳ שם הלכה ב

הלכה יג סמג שם:

יד סמג שם טוש"ע

מ ז מיי׳ שם פ״ח הלכה

ה"מ סימן תכא סעיף ב:

ממרים הלכה ו סמג

מסורת הש"ם

א) לקמן לח., ב) [מכות כ:], ג) [קדושין כד: גיטין מב:ז. ד) ל"ל דחניא. רש"ל. כ) [לקמן ל:], ו) רש"ל מוחק זה, ז) [לקמן פו. סנהדרין פו.], ח) [ינמות נד.], ט) נ״א חובל, י) [לקמן ל.],

תורה אור השלם וְכִי יִהְיֶה אִישׁ שׂנֵא. לְרֵעָהוּ וְאָרֵב לוֹ וְקָם עליו והכהו נפש ומת וְנֶס אֶל אַחַת הֶעָרִים וְנֶס אֶל אַחַת הֶעָרִים ָהָאֵל: דברים יט יא ... 2. כי ינצו אנשים יחדו האחר להציל את אישה מיד מכהו ושלחה ידה . דברים כה יא

רבינו חננאל וקתאני חייב בכולן, שמע מינה דמכה אביו ואמו כי האי גונא וחייב בכולן. . לאביו. ואקשינן, או חרשו כז מות הוא דהא אמ' רכה בן מחניהוא דוא אמי דבה המכה אביו וחרשו חייב מיתה, אי איפשר בלא חבורה. בעידנא דמחי ליה והוי חרש. והוי חרש. ופרקינן, לא בשגלחו. או בשגלחו סופו לחיי סופו לחזור והינו בעיין. השער, ודחינן, לא דמי לבעיין מתניתין לא הדר כגון רסכיה נשא. פיר', גלחו ומשח בראשו סם שאינו צומח בה שער לעולם. וחייב בכולן דקתאני וחייב בכולן דקתאני במתניתן. נזק, כדאמרינן. שהן חבורות והיה השער מגינה עליהן ועתה מצטער עליהן. אסויינהו. רבעי שהיה בבי הלולא שוחק מגולה ראש ונוטל שכר ועכשיו מתבייש מפני קרטופני בראשו. בושת, אין לך בשת גדולה מזו. יהא בעיא דרבה, לאביי פשיטא ורבא אביי נותן לו דמי שבת אביי נוזון לדדונה גדולה והוא כדאמרינן שמין . כעבד, ושבת קטנה רואין כאלו שומר קישואין. רבא אמ׳ אינו נותן לו אלא שבתו שבכל יום. איתמר שבונו שבכי יום. איתנוו הקוטע יד עבד עבְּרִי שלחבירו וכולי. רבא אמ׳ הכל ינתז לרב. ויקח בדמי הנזק קרקע ואוכל הרב הפירות עד שיצא העבד. פשיטא פיחת אצל עצמו ואצל רבו לא פיחת. היכי דמי, דפסקיה לריש אוניה או ריש נחיריה, הכל רבו, כגון הקוטע את ידו, היינו פלוגתייהו דאביי ורבא. הלכה כרבא. ריש אוניה. פיר׳ ראש אזנו. ייש נחיריה, מלשון . מנחיריו יצא עשן, והו ישמעאל אנפה. ירושלמי. אמר ר׳ יוחנן הקוטע יד עבדו שלחבירו רבו נוטל חמשה דברים וכול׳. פיר׳ עבד

ה"ג גלחו מהדר הדר היינו בעיין. כלומר מה לי שיער מה לי יד הא בסופו לחזור מחייבת ליה: נשת. סם המשיר את השער ואינו ש חוזר ואיכא נוק דהא אפחתיה מכספיה דמום הוא: קרטופני. בקעים בקעים חטטין: מלווחי ליה. מכאיבים לו מחמת חווק הסס: דבעי לאסויי. ללערא דהנך קרטופני: שבת דהוי מרקד בי כובי. לשון מרקד בחנויות: דבעי אחווי גווני. מראה ניענוע בראשו להראות מיני שחוק כדרך הליננים דהשתא עד שירפא הנך קרטופני לא מצי מחוי ואע"פ שלא בטלו משאר מלאכה נותן לו שבת זו הואיל ומלאכתו בכך: שבת גדולה. דמי ידו: ושבת הענה. כל ימים שיפול למשכב רואין אותו כאילו הוא שומר קישוחין: שבכל יום ויום. עד שיחזור לקדמותו נותן לו בכל יום כמו שנשכרים פועלים בשוק ולא כשומר קישואין דהא לרבא לא יהיב ליה דמי ילו: ה״ג הקוטע יד עבד עברי של חבירו. קוטע ממש דאין סופו לחזור: וחצל רבו לח פיחת. שלח בטלו ממלאכה: פיחם אצל רבו. לף אלל רבו כגון קיטע את ידו: וכולן. עניים ועשירים: רואין אותן. ואפילו את העשירים: כאילו ירדו כו'. ואין שמין את העני לפי עניותו להקל ולא את העשיר לפי עשרו שהרי אין לדמי בשתו סוף אלא כולן שוין בכך: כפחותים שבהן. פחותים שבעניים להקל דכיון דעני הוא בושתו קלה: סומא אין לו בושת. לקמן בשמעתין [ע"ב]: אלא רבי שמעון הית. דאיהו נמי לאו כי הדדי משוי להו: אין לעבדים בושת. במתניתין סיא (דף פו.): נסכוון לביים אם וה כו' פטור. מדשמעינן ליה לר' שמעון גבי קטלא באלו הן הנשרפין (סנהדרין דף עט.) נתכוון להרוג את זה והרג את זה פטור הכא נמי לא שנא דטעמה דהתם משום והרב לו הכה

נמי כתיב במבושיו: שיימינן בהו.

לאו כגון שהכהו כו'. דבאין סופו לחזור ליכא למימר דכל בלא

חבורה סופו לחזור הוא: שגלחו. דאפחתיה מכספיה בלא חבורה:

קתני המבייש את הסומא חייב ואילו ר בכמה יתרלה עבד זה ויעשו לו בושת זה ואותו שומא יתן לבן חורין יהודה אומר סומא אין לו בושת אלא לאו זה: כדחמר רב פפח. לקמן (ע"ב): רבי שמעון היא אפי' תימא ר' יהודה כי אמר דמיכלמו ר' יהודה סומא אין לו בושת למשקל מיניה אבל למיתבא ליה יהבינן ליה והא מדקתני סיפא המבייש את הישן חייב וישן שבייש פטור ולא קתני סומא שבייש פטור מכלל דלא שנא הכי ולא שנא הכי אלא מחוורתא מתניתין רבי שמעון היא: מאן תנא להא דתנו רבגן ינתכוון לבייש את הקמן ובייש את הגדול נותן לגדול דמי בושתו קטן לבייש את העבד ובייש את בן חורין נותן לבן חורין דמי בושתו של עבר מני לא רבי מאיר ולא רבי יהודה ולא רבי שמעון קא סלקא דעתך קטן קטן בנכסים גדול גדול בנכסים אי רבי מאיר האמר כולהו בהדי הדדי נינהו ואי רבי יהודה האמר "אין לעבדים בושת ואי ר"ש האמר נתכוון לבייש את זה ובייש את זה פמור מאי מעמא כקמלא מה קמלא עד דמתכוון ליה דכתיב יוארב לו וקם עליו עד שיתכוון לו ייבושת גמי עד דמיכוין ליה דכתיב יושלחה ידה והחזיקה במבושיו עד שיתכוון לו לעולם ר' יהודה וכי קאמר ר' יהודה אין לעבדים בושת למיתבא להו אבל למישם שיימינן בהו ואי בעית אימא אפילו תימא רבי מאיר מי סברת גדול גדול בנכסים קמן קמן בנכסים לא גדול גדול ממש וקמן קמן ממש וקטן בר בושת הוא אין כראמר רב פפא דמיכלמו ליה ומיכלם הכא נמי את זה פטור, מאי טעמא וקבן בר בושת ד בקטלא וכו׳. וקיימא לן דאינו חייב בבושת עד שיתכוון לו. דמיכלמו

חייב בכולן. חמשה דברים: היכי דמי. שיהא היוק בלא חבורה: בגדן שחרשו. וא"ח ואמאי חייב בכולן הא דמי כולו נותן ולפי׳ ר״י דלעיל ניחא דמכל מקום יש כאן לער בושת וריפוי אף על גב דשבת בכלל דמי כולו שייך לשנות חייב בכולן משום אחריני: שבת גדולה לעבד. כדי שינא מבית רבו בידו שלימה ושבת קטנה

לרב אע"פ שמפסיד הרב שאם לא נהטעה ידו או רגלו היה דלי דוולא ואזיל בשליחותיה ועכשיו איז יכול כי אם לשמור קישואין ופתח חשבינן ליה השתא כמו חלה דאמר בפרק קמא דקדושין (דף יז. ושם) דאין חייב להשלים דנסתחפה שדהו ואף על גב דחלה ארבע שנים חייב להשלים התם אין עושה שום מלאכה אבל הכא יכול

לשמור קישואין או פתח: רבא אמר ינתן הבל לרב גרסינן וכן גרם ר"ח א] ובספרים היה

כתוב הכל לעבד וקשה שבת קטנה לתה לא יהיה הכל לרב אלא הכל לרב גרסינן שבת קטנה הכל לעצמו ושבת גדולה ילקח קרקע והרב אוכל פירות שמפסיד הוא בקטיעת ידו דלא מצי למידלי דוולה ולמיזל בשליחותה

אלא לשמור קישואין או פתח: פרחת אצל רבו. ל״ג ואנל עלמו לא פיחת פלוגתא דאביי ורבא דהתם כ"ע מודו דינתן הכל לרב אלא גרסינן פיחת אצל עצמו ואצל רבו פלוגתא דאביי ורבא ומיהו גם אגירפא זו קשה לר"י דכבר אמר זה דפליגי בקוטע יד עבד עברי ואור"י דיש ליישב בדוחק אצל עלמו לא פיחת שתהא בזה פלוגתא דאביי ורבא כגון הכהו על ידו ולמתה וסופה לחזור קודם שילא לחירות דלאביי נותנין שבת קטנה לרב ושבת גדולה לעבד ואע"ג דלא מפסיד העבד מידי אלא כל ההפסד של הרב הוא מ"מ כיון דשם נזק הוא זה ובנזק של קטיעת ידו אין לרב אפי׳ פירות לאביי גם בהיוק זה לא יטול כלום ולרבא נותן הכל לרב שבתו שבכל

יום ויום: באילו הן בני חורין שירדו מנכםיהם. כי יש עשירים

שאין מתביישין יותר מבני חורין שירדו וכן עניים וחין יכולין לדקדק עליהם כ"כ איזה מהן מתבייש כאילו ירד ואיזה מתביים יותר או פחות וכיולא בזה מלינו במתניתין א גבי העביר טליתו ופרע רחש של חשה בשוק דאין מדקדקין בדבר אם היו שם בני אדם שרגיל להתבייש יותר מפניהם כגון בני אדם חשובים או

לא אלא שוים לשומא אחת: שיתבוין לו. וא״ת לרבנן במבושיו מאי דרשי ביה ושמא מבעי ליה לשום דרשה: אבל למישם שיימינן בהו. ולח דמי לנתכוון להרוג את הבהמה והרג את האדם לכותי והרג את ישראל דהתם איכא קרא דדרשינן בפרק ב' דמכות (דף ו:) בבלי דעת פרט למתכוין להרוג את הבהמה כו׳ והכא ליכא קרא ולא ילפינן מהתם דהא מבעי לן קרא הכא לרבי שמעון לפטור נתכוון לבייש את זה ובייש את זה אף על גב דאיכא קרא בדיני נפשות:

ערום

הגהות הב"ח (מ) גמ' כפחותין שנהן השתא מני אי ר"מ:

גליון הש"ם

גמ' ושבת קמנה לרב.

ע"ן כתובות דף סה ע"ב תוספות ד"ה שלה: הנהות מהר"ב

רנשבורג א] תום' ד"ה רבא אמר וכו' ובספרים היה כתוב הכל לעבד. והא דלא החשו לגירסס וו יייייי דף פו ע"א דקתני חוץ מן בריא אנו י"ל ישפת פותן שיאתו שמי יכ כת"ש התוספות לענין עבד כנעני בגיטין דף יב ע"ב ד"ה רפואתו וכו' יעוש"ה

מוסף רש"י וצמתה. יכשה (גיטיו

מב:). שבת גדולה. פחת דמיו לימכר עכי בשוק והוא מק, ולהכי קרי ליה שבת, שפחת דמיו של עכשיו אינו אלא משום שבת. שאינו ראוי לעשות מלאכה בשתי ידיו עד זמן שתחזור ידו, אלא לשמור קישואים יהא ראוי לאחר שיקל ממנו כאב המכה קלת, ושבת כאב המכה קלת, ושבת קטנה. היינו כאילו הוא קטבון. טיינו פנונון לו שומר קישוחין, שנותן לו כל ימי חליו שישכב במטה מחמת חולי זה שאינו יכול לשמור קישוחים (שם). דמי שבתו שבכל יום ויום. ואין כאן פחת דמים, הואיל וסופו לחזור, אלא לפי שבת של כל יום יתן לו, כל ימי נפילתו למטה שכר אדם שלם לפי מלאכה שהיה רגיל בה, וכשיעמוד ויהא ראוי לשמור קישואין ישמור קישואין חה ימן לו פחת השכר (שם). אין לעבדים בושת. המניים לת העבד, לא חייבתו תורה לתת דמי בשתו (סנהדרין .(.19